

El punt mort sobre el canvi climàtic a la UE podria posar en perill l'acord mundial

S'acaba el temps. Segons els experts, si la Unió Europea no és capaç de solucionar les diferències internes sobre el seu pla tan ambiciós de reducció d'emissions, se'n ressentiran les converses mundials sobre el clima.

La perspectiva és admirable. La primavera passada, la Unió Europea va anunciar uns objectius nous i ambiciosos per a reduir de manera radical les emissions de CO₂ a tot el conglomerat dels 27 països. Un cop acordats els detalls sobre les reduccions, la UE se situaria a la primera línia de les discussions a escala mundial sobre el clima, que comencen aquest desembre. Una Europa ambiciosa i exemplar, explicava l'enunciat, podria utilitzar la seva autoritat moral per instar els altres països contaminants importants del món a rectificar la seva pràctica.

Però aquesta perspectiva ara podria estar en perill. Quan tot just falta un mes i mig perquè els representants de tot el món es reunixin a Poznan (Polònia) per treballar amb vista al protocol que ha de succeir al de Kyoto –un procés conegut per *procés de Copenhaguen*, perquè aquest és l'emplaçament escollit per a la cimera del clima de 2009–, la Unió Europea té dificultats per a aprovar una versió

definitiva del seu acord de reducció d'emissions. Un seguit de membres de la UE demanen canvis, excepcions o bé es rumien si abandonen, fet que implica que podria quedar compromès el paper del bloc com a capdavanter de la protecció del canvi climàtic.

“Si la Unió Europea no pot treballar conjuntament en un acord clar sobre el clima i no continua influint a escala mundial, s'afluixarà la pressió exercida sobre els EUA –explica Christian Egenhofer, expert sobre el canvi climàtic del Centre d'Estudis sobre Política Europea–. I això podria comportar l'anul·lació de Copenhaguen.”

Un fet com aquest, segons els experts en clima, podria ser una catàstrofe. El protocol de Kyoto, que compromet els països industrialitzats de tot el món a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, expira el 2012. Ja ha començat el complex procés de negociació amb l'objectiu de trobar un successor de l'acord. Les converses de Poznan formen part d'aquest procés, com també les complicades converses de Bali a final de l'any passat. La sèrie de negociacions culminarà a Copenhaguen el desembre de l'any vinent.

Fa molt que Europa ha adoptat el paper dirigent en una proposta mundial per a la reducció dels gasos d'efecte d'hivernacle. La primavera passada, Brussel·les va anunciar els seus objectius sobre el canvi climàtic –reducció, per al 2020, d'un 20% de les emissions de CO₂ respecte als nivells del 1990 i augment de la dependència de les fonts d'energia renovables– a so de bombo i platerets.

Però ara que a Brussel·les hi ha impaciència per a concretar la política sobre canvi climàtic abans de les converses de Poznan, ha arribat el moment de formular les perspectives ambientals europees en un conjunt de normes legalment vinculants. I sembla

Imatge de la contaminació a Lima (Perú). Sempre que sorgeix el debat de la reducció de les emissions, els països molt contaminants s'amaguen rere la indefinició dels EUA.

que hi ha uns quants països que tot d'una han descobert que la nova política els costarà diners.

“Una follia”. Aquest cop, Itàlia dirigeix l'ofensiva. Stefania Prestigiacomo, ministra italiana del Medi, preocupada pels efectes de l'acord en la indústria italiana, en una reunió ministerial de la UE feta a Luxemburg, va declarar: “L'acord, tal com està ara mateix, no és pertinent. [...] Cal fer-hi canvis importants.” Renato Brunetta, ministre d'Administració Pública i Innovació, va anar més enllà i va dir que l'aprovació de l'acord sobre el clima seria “una follia”.

Itàlia no és l'únic país escèptic. Polònia i tot un seguit de països de l'Europa oriental tenen por que el sistema europeu de comerç d'emissions (ETS) –que preveu que les empreses comprin certificats que els permetin les emissions de CO₂ fins el 2013– els perjudiqui de manera injusta. Voldrien que el seu sector de l'energia, el que a l'Europa oriental en general es basa en centrals alimentades amb carbó i el que emet més CO₂, quedés exempt de l'ETS fins el 2020.

Una Europa feble serà doblement problemàtica per a les converses de Poznan, ja que, com precisa Egenhofer, la data de les eleccions presidencials dels EUA farà probablement que Washington no estigui a punt per a participar-hi activament fins a la primavera que ve, independentment de qui guanyi a les urnes. “Washington ja ha insinuat que passarà un temps abans no precisi la seva posició”, va dir Egenhofer. I va afegir que la Xina i més països contaminants s'han acostumat a amagar-se darrere dels EUA quan es tracta de debats sobre el clima.

I quasi es perd enmig d'aquests debats, és clar, el fet que el canvi climàtic continua el seu curs. El grup am-

biental WWF va advertir dilluns que l'escalfament del planeta s'accelera i que en realitat podria sobrepassar les previsions fetes l'any passat pel Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic. L'informe precisava que els nivells del mar al planeta pujaven amb més rapidesa que no s'esperava, i que els boscos i els oceans perden la capacitat d'absorbir el CO₂ més de pressa que no esperaven molts científics. La WWF aconsellava a la UE que augmentés un 30% la reducció de les emissions per al 2020, en comptes de seguir l'acord inicial del 20%.

Tot i que no sembla probable que això es faci realitat –la UE va dir el 2007 que es plantejaria una reducció del 30% si hi havia més països industrialitzats que es comprometien a unes retallades d'emissions a gran escala–, dilluns molts europeus van afirmar que confiaven que a principi de desembre hi hauria un acord.

“Evidentment, hem de trobar una resposta per als europeus orientals –va declarar dilluns el ministre alemany del Medi, Sigmar Gabriel–. No podem passar per alt que la cosa és molt més difícil per a Polònia que no pas per a Escandinàvia, o fins i tot per a Alemanya.” Tant Gabriel com el seu homòleg francès, Louis Borloo, van posar en relleu la importància que Europa mantingui la posició capdavantera en la qüestió ambiental.

Egenhofer, per una altra banda, sospita que, a la fi, la Unió Europea arribarà a un acord. “És clar que hi haurà països que miraran d'aconseguir el millor pacte possible –va dir–. Sempre hi haurà una certa política de portar les qüestions a un límit perillós. [...] Veurem que la cosa penja d'un fil i que alguns estats membres més antics hi hauran d'intervenir.”

Però, segons ell, si la UE és incapaç d'arribar a un compromís i si la situació econòmica fruit de la crisi financera continua imperant, serà molt més difícil de trobar una estratègia internacional. “En aquest cas –va dir–, les conseqüències de les converses de Copenhaguen seran negatives perquè cadascú intentarà salvar la pell.”

Charles Hawley

Traducció de Carme Geronès

Segons WWF,
l'escalfament
s'accelera i es
podrien superar
les previsions